

Terugblik op een onvergetelijk vijfde Tjotterweekend

Helaas is het Zeilweekend alweer achter de rug. En om kort te gaan: het was weer één groot feest. Maar voor een verslag in de nieuwsbrief is het de bedoeling dat ik daar iets meer over ga vertellen.

Vrijdagavond verzamelden de meesten zich in de jachthaven van Heeg en werden de tentjes op het veldje neergezet achter het clubhuis. Hoewel het adres heel duidelijk in het boekje vermeld stond, waren er toch twee deelnemers die kans hebben gezien op een andere haven terecht te komen om te overnachten. We konden helaas geen gebruik maken van de kantine aangezien een flinke keukenbrand het clubhuis boven onbruikbaar maakte. Iedereen was natuurlijk razend benieuwd hoe het er boven uitziet, maar jongste deelnemer Manon is de enige geweest die een privé rondleiding voor elkaar gekregen heeft. Gelukkig heeft de betonnen vloer onder de keuken ervoor

gezorgd dat de brandende keuken niet boven op de kostbare onvervangbare maar brandbare vloot tjotters gevallen is, tot ieders grote opluchting. Het weer was, in tegenstelling tot andere jaren, heel rustig, in ieder geval op vrijdagavond, dus een gedeelte van de groep heeft de avond doorgebracht aan de picknickbank op het veldje, weer anderen probeerden in de werkplaats, die als provisorische kantine ingericht was, een volstrekt onmogelijke quiz over skutsjesilen op te lossen. En zo druppelden de meeste Zwerfbond-zeilers binnen in de loop van de avond.

De volgende ochtend arriveerden de resterende deelnemers zodat keurig op tijd "het palaver" (de briefing in goed Nederlands) plaatsvond, de route, zeilvoering, weersverwachting, bootbemanningen (ook vrouwen natuur-

lijk in dit gender (over?)gevoelige tijdperk maar daar is nog geen genderneutraal woord voor bedacht), bootindeling en andere bijzonderheden over de tocht bekendgemaakt werd. Traditioneel gebeurt dit door Rob van Dorp, de nautisch leider van ons zeilweekend, bijgestaan door Marjolein, die bijna getrouwd is met de tjotters. Iedereen had inmiddels zijn kampeerspullen in de bestelbus gezet, zodat we dat niet in de boten mee hoefden te nemen, en trappelend van ongeduld begon iedereen zijn boot uit het boothuis te halen en op te tuigen. Inmiddels hebben we een stevige kern van schippers die al diverse jaren met ons Zeilweekend zijn meegegaan, en die dus zo langzamerhand wel weten hoe zo'n antieke tjotter in elkaar zit.

Zoals hiernaast op de kaart te zien is ging de gele route op zaterdag eerst over de grote plas rechtsboven (Heeg ligt net buiten de kaart) en dan over de Fluessen, die lap water in het midden, helemaal tot in de punt beneden, en dan door een sloot helemaal naar Hindeloopen.

Het toeval wilde dat de wind stevig, héél stevig, was en pal vanuit het zuidwesten blies, dus tegen de tijd dat we de plassen opgekruist waren, was iedereen en alles behoorlijk nat van het overkomende buiswater. De tjotters hebben van die prachtige bolle koppen, zoals op de foto's te zien is, maar nemen daardoor behoorlijk wat water over als ze in de golven slaan. Maar goed, altijd leuker dan nat worden van de regen, en zoals aan de foto hiernaast te

zien is, heeft de stemming er niet onder geleden. En spectaculair door de golven beuken, flarden water overnemen, klapperende zeilen, (alleen bij het overstag gaan natuurlijk) de snelheid door het water en de wind om je hoofd, pijn in je kont van de houten banken, dat is toch Léven met een hoofdletter!

Dit jaar hadden we vijftig deelnemers en er waren maar vijf tjotters, dus kregen we bij hoge uitzondering ook het Fries jacht mee, een museumstuk waar de Friese Tjotter Vloot bijzonder zuinig op is, maar die ze ons zo langzamerhand wel toevertrouwden. Sander viel de eer ten beurt als eerste het bevel te mogen voeren over dit fraaie schip "Reiddomp", wat ook een beste maat groter is dan een tjotter, en een binnenboordmotor heeft waar een modale ijsbreker jaloers op is.

Natuurlijk is het dan een beetje jammer als dat paradepaardje van de vloot zijn fok niet goed doorgezet heeft, zoals uit de beschamende foto hiervoor blijkt. Maar, Sander, neem het niet te zwaar op, er volgen nog meer anekdotes over minder verheffende taferelen. Daarnaast hebben we ook nog een moderne Valk in moeten huren om iedereen te kunnen bergen. Tijdens de voorbereidingen vlogen de discussies over en weer of dat wel bij de ambiance van het Tjottervloot past om zo'n plastic diepvries-doos zonder deksel in te huren. Het woord "cultuur-vreemd" viel regelmatig. Het niveau zakte zelfs zó diep dat er héél even geopperd werd om maar met allemaal Valken te gaan zeilen, want dat was zo lekker makkelijk. Nou, als ik makkelijk wil, huur ik wel een motorboot! (Ron)

Maar goed, iedereen heeft het eindpunt heelhuids gehaald, zonder omslaan, gebroken masten, waterscheppen, gescheurde zeilen,

gebarsten zwaarden, verloren roeren, verzopen telefoons, overboord geslagen bemanningsleden, onherstelbare schade en ander klein leed. Aangekomen in Hindeloopen, konden we keurig langs een walletje afmeren en de tentjes opzetten voor de nacht. 's Avonds hebben we gezellig met de hele groep gegeten in het door Sander georganiseerde restaurant. Daar werd alvast een voorschot genomen op het afschaffen van de anderhalve meter maatregel, dus het werd hartstikke gezellig.

Het plan was om zondag door de sluis van Hindeloopen te gaan met de hele vloot van acht boten, een stukje IJsselmeer over te steken, en bij Workum weer naar het binnenland te schutten en terug naar Heeg. Alles van dit ambitieuze plan stond of viel

bij de weersomstandigheden. Tjotters kunnen best wat deining en wind hebben, maar het IJsselmeer is 'heel andere koek' dan het Heegermeer. Het zag er goed uit, maar als medebeslisser over het eventueel afblazen van dit hoogtepunt van de tocht, kostte het me toch een paar uur nachtrust toen 's nachts de wind lekker aantrok en door de bomen ruiste.

Maar 's ochtends viel de beslissing: "It giet oan!". En licht gespannen boomde de vloot zich naar de sluis. Het is een heel aparte ervaring door zo'n stil oud schilderachtig dorpje te varen op zondagochtend naar een nog veel schilderachtiger sluisje, wat nog, precies zoals in de Gouden Eeuw,

met de hand bediend werd. Indertijd door slaven, tegenwoordig door de havenmeester, een subtiel verschil. Hoewel maar een klein gedeelte van de deelnemers als eens eerder door een sluis was gevaren, ging de eerste schutting met de vijf tjotters heel goed. Rustig gleden de tjotters één voor één de sluis in. Het plaatje hierboven zou zó van een oude meesterschilder kunnen komen, ware het niet dat uitgerekend onze eigen ingehuurde Valk precies in het beeld afgemeerd ligt. De sluismeester vond het geheel zo ontroerend dat we spontaan korting kregen op het sluisgeld. Helaas ging het bij de tweede lichting met drie schepen minder goed. Dick in de Valk miste een lijntje achterop en Rob en Marjolein in de volgboot moesten bijspringen om het achterchip weer voor de sluismuur te brengen.

Hier links een plaatje van de hoge sluisdeur om het woeste water van de Zuiderzee uit het dorp te houden.

Een bijkomend probleem van het schutten was dat we met gestreken mast moesten schutten, want de eveneens handbediende ophaalbrug over de sluis haalde niet meer op. Dat de reden was dat de brug defect was of omdat de slavernij afgeschaft is, werd niet helemaal duidelijk. Maar ook dat gaf geen problemen voor de inmiddels ervaren en bevaren schippers in onze vloot. Uiteindelijk konden we de sluis uit varen en een plekje zoeken in de haven om de mast op te zetten en de zeilen te hijsen. Tot groot vermaak van de enorme super-de-luxe glimmende jachten die afgemeerd lagen in de havenkom en al dat ambachtelijke gedoe een beetje meewarig aan zaten te kijken.

Hiernaast zie je één van de fraaiste foto's, van een tjotter, afgemeerd aan het eveneens hoge oude havenhoofd van Hindeloopen. Terzijde moet nog even opgemerkt worden, ter leeringhe ende vermaeck, dat het normaal streng verboden is af te meren aan een havenhoofd, maar het kan Renske als jongste schipper niet kwalijk genomen worden dat ze dat nog niet wist, en de havenmeester was zo vertederd door al dat gedoe met die schattige bootjes dat hij niet meteen door zijn megafoon begon te brullen.

Het was heerlijk zeilen op de deining van het

IJsselmeer, minder wind dan zaterdag, maar nog wel een leuke deining om echt "het ruime sop" te proeven, en genoeg wind om lekker vaart te maken. Helaas duurde de oversteek véél te kort en voeren we "It Soal" op, het kanaal naar Workum, langs de beroemde vuurtoren van Workum. Ook in Workum werd er in twee keer geschut en werd het sluisgeld opgehaald met een klomp aan een hengel. Het klompje was keurig in Friese kleuren geschilderd en aan het touwtje was een pinautomaat geknoopt. Tja, de tijd staat niet stil, maar je wilt aloude tradities toch niet zomaar overboord gooien.

Bij het schutten was er wel een klein minpuntje: Ivo, een zeer erva-

ren schipper lag achteraan in de sluis, en toen de sluisdeuren achter hem dicht gingen, schatte hij terecht in dat zijn mast schade op zou kunnen lopen dus zette hij die snel even geroutineerd overeind. Jammer alleen dat hij éven niet gezien had dat hij onder een ophaalbrug lag die nét op dat ogenblik dicht ging. En met de mast overeind had zijn boot nóóit onder de dichte brug gepast en was de ellende niet te overzien geweest. Gelukkig werd hij net op tijd door het geschreeuw van zo'n twintig opvarenden gewaarschuwd.

Na dit avontuur werd er geluncht in Workum. Sommigen waren zo enorm onder de indruk van ons cultuurweekend in klassieke boten, stadjes en sluisen dat ze naar een orgelconcert in een indrukwekkende kerk zijn gegaan, een instrument uit diezelfde periode. Daarna was het met ruime wind door de brede sloot naar het Heegermeer. Nu trok de wind weer lekker aan dus volle zeilen. Over het

Heegermeer nog even met geweldige vaart en gespannen zeilen terug naar de thuishaven om af te tuigen. In de haven van Heeg bleek dat Ferrant zich beroerd voelde en dat dit geen zeeziekte was, dus vroeg ik in mijn naïviteit of hij wel gevaccineerd was en werd onmiddellijk door minstens vijftien man/vrouw terecht gewezen dat ik dat helemaal niet móg vragen, vanwege privacyregels!

Afijn, het was weer geweldig en ik zou nog graag uren door willen gaan, en ik begrijp er werkelijk helemaal niets van dat niet alle Zwerfbonders mee willen met dit aparte en toch typische Zwerfbond-evenement.

Volgend jaar in de herkansing!

Ron Buijze